Differenciálegyenletek I.

1. Döntse al, hogy az alábbi differenciálegyenletek hányadrendűek, illetve azt is, hogy lineárisak-e:

a)
$$y'' \cdot \text{tg}(x) - \frac{y'}{4x^2} + y \cdot \frac{e^x}{\sin(x)} = x \arccos(x)$$

b)
$$y'' = 5y' - 4$$

c)
$$y^{(4)} \cdot \ln(y) + \sin(y'') = 0$$

2. Döntse el, hogy az $y'' = y + x^2$ differenciálegyenletnek megoldásai-e az

$$f(x) = 2x^2$$
, illetve $g(x) = -x^2 - 2 - e^x$

függvények!

3. Határozza meg integrálással az y'''=1 differenciálegyenlet általános megoldását, majd az $y(0)=1,y'(0)=0,\ y''(0)=-1$ kezdeti feltételeket kielégítő partikuláris megoldását!

4. Rajzolja fel a következő differenciálegyenletekhez tartozó iránymezőt az *xy*-koordinátarendszerben! Rajzoljon meg néhány integrálgörbét is az iránymező alapján! Mi lehet a differenciálegyenletek megoldása? Sejtését számítással is ellenőrizze!

a)
$$y' = \frac{y}{x}$$

$$b) y' = -\frac{x}{y}$$

5. Adja meg az alábbi szétválasztható változójú differenciálegyenletek általános megoldását! Ha adott valamilyen feltétel, akkor írja fel az ezt kielégítő partikuláris megoldást is!

a)
$$y' = 2xy^2$$
, $y(1) = -\frac{1}{2}$

b)
$$x^3 dy = y^3 dx$$
, $y(0) = 1$

c)
$$y'\sin(x) = y\ln(y)$$

6. Írja fel az alábbi elsőrendű lineáris homogén differenciálegyenletek általános megoldását:

$$a) y'\sin(x) - y\cos(x) = 0$$

b)
$$y' + \frac{1}{x^2 - 1}y = 0$$

7. Oldja meg az állandó variálásának módszerével az alábbi elsőrendű lineáris inhomogén differenciálegyenleteket:

a)
$$y' - \frac{y}{x+1} = x^2 - 1$$

$$\mathbf{b)} \ xy' + y = \cos\left(\frac{x}{2}\right)$$

c)
$$x^2y' + y = x \cdot e^{\frac{1}{x}} \cdot \ln(x)$$

$$d) xy' + \frac{y}{\ln(x)} = 1$$

8. Határozza meg az állandó variálásának módszerével az alábbi elsőrendű lineáris differenciálegyenletek adott feltételt kielégítő partikuláris megoldását:

a)
$$y' + y \operatorname{tg}(x) = -2 \cos^3(x)$$
, $y(0) = 1$

b)
$$y' - \frac{x}{1+x^2}y = \frac{x^2}{\sqrt{1+x^2}}, \quad y(0) = -2$$

c)
$$y' - \frac{3}{x^2 + x - 2}y = 1$$
, $y(0) = 3$

9. Oldja meg próbafüggvény módszerrel az alábbi állandó együtthatójú elsőrendű lineáris differenciálegyenleteket:

a)
$$y' + y = \sin(x)$$

b)
$$y' - 2y = 4x$$

c)
$$2y' + y = 10(e^{2x} + e^{-x})$$

d)
$$y' - 4y = \frac{25}{4}\cos(3x) + 2$$

10. Oldja meg próbafüggvény módszerrel az alábbi állandó együtthatójú elsőrendű differenciálegyenletet, figyelve a rezonanciára: $y'-2y=e^{2x}+x$